

Den Haag, 20 november 2020

Geachte Kamerleden,

Dinsdag is de koorsector overvallen door een plotseling en achteloos verbod. Week in week uit zoeken een miljoen zangers, duizenden vrijwilligers en duizenden professionals een weg om het koor bij elkaar te houden, oplossingen te zoeken en veerkracht te tonen. Dit verbod, de totstandkoming er van en de communicatie is een klap. De rek is er uit en de sector dreigt leeg te lopen.

We hebben u nu nodig: werk samen met de sector en laat – op zijn minst – per direct de jeugd weer zingen!

Toch een nieuwe maatregel: een verbod op zingen, ook voor de jeugd

Sinds donderdag 19 november jl. is het verboden om buiten de eigen woning in een groep van twee personen of meer te zingen. Dit verbod geldt niet voor professionele zangers en kinderen tot 13 jaar. In tegenstelling tot de boodschap van het kabinet d.d.17 november 2020 dat er geen extra maatregelen komen, is dit wel degelijk een nieuwe maatregel in de strijd tegen corona. Immers, vóór 4 november mochten alle koren zingen en zelfs tijdens de twee weken verzwaarde maatregelen mochten jongeren onder de 18 dit ook. Deze maatregel is niet gecommuniceerd tijdens de persconferentie en moest de sector zelf op de site van de Rijksoverheid terugvinden.

Van ontraden naar verbod: ondanks lopend onderzoek en geen sluitend oordeel

Het argument voor het verbod: een hoger besmettingsrisico is niet uit te sluiten. Er wordt onderzoek gedaan door het RIVM naar een handvol incidenten in de koorsector. In alle sectoren gebeuren incidenten, zo ook in de koorsector. Voorop staat dat we blij zijn dat er onderzoek plaatsvindt, de sector zelf doet dat ook: alles om zingen nog veiliger te maken. Het onderzoek is echter nog niet afgerond en het lijkt geen sluitend oordeel te kunnen geven over het risico. Toch wordt het ontraden van het OMT omgezet in een verbod. De kennis vanuit de sector is niet betrokken bij het onderzoek en het advies van het OMT aan het kabinet.

De koorsector neemt zijn verantwoordelijkheid: week in week uit

De koorsector wil zijn verantwoordelijkheid nemen tegen verspreiding van het virus. Ook zonder extra overheidsmaatregelen werken koren al maanden hard om verantwoord te repeteren met zorgvuldige protocollen, waar nodig andere repetitieruimtes, in kleinere groepen en deels online. Regelmatig wegen koren af: zijn er meer aanpassingen nodig of moeten we een pas op de plaats maken? En met succes: vele duizenden repetities sinds de herstart verliepen probleemloos. Koren staan onderaan in de tabel Epidemiologische situatie COVID-19 Nederland met mogelijke settings van besmetting. Een groot deel van de zangers en koren koos er zelf al voor om een stapje terug te doen toen de besmettingen weer opliepen: voor de eigen veiligheid én die van de samenleving. Het besef van eigen verantwoordelijkheid is groot in de koorsector.

Maatschappelijk en economisch van waarde, maar niet vanzelfsprekend

Met het nu geldende verbod op zingen in groepsverband wordt zowel die eigen verantwoordelijkheid als het perspectief van de sector afgenomen. Dat zorgt voor veel frustratie en onbegrip binnen de koorsector en erger nog: steeds meer zangers, vrijwilligers en dirigenten dreigen de handdoek in de ring te gooien. Het verenigingsleven, de amateurkunst, de muziekeducatie, de koren: ze hebben allen een belangrijke rol in de samenleving en zijn ook in

de ogen van de overheid maatschappelijk wenselijk, maar het is niet vanzelfsprekend. Vele duizenden zzp-ers in de sector staan met lege handen. Navolgbare besluitvorming en perspectief zijn een voorwaarde om draagvlak te creëren bij de duizenden vrijwilligers en professionele dirigenten voor noodzakelijke maatregelen in deze ingewikkelde tijd.

Wij verzoeken u met klem om het kabinet op te roepen tot het volgende:

Laat de jeugd zingen!

Illustratief voor de situatie waar de koorsector zich nu in bevindt is dat het verbod nu ook geldt voor jongeren tussen de 13 en 18 jaar; een niet hele grote, maar wel heel belangrijke en soms kwetsbare groep in de sector. Zorgvuldig geprotocolleerde kerstproducties moeten worden stilgelegd of afgeblazen, omdat de jeugdkoren (deels) niet meer mogen zingen. Terwijl de jonge zangers in de schoolbanken naast elkaar zitten en hun vriendjes mogen joelen op het voetbalveld, moeten ze in hun koor zwijgen.

Voor zover bij ons bekend, deden zich bij de jeugd nog geen incidenten voor, ook niet elders in Europa. Het gaat daarnaast ook nog eens om kleine groepen die al goed gewend zijn aan stringente koorprotocollen, veel strenger dan op hun scholen. Deze huidige maatregel is disproportioneel en schadelijk.

Laat het verbod op samen zingen per direct vervallen voor de jeugd tot 18 jaar

laten we er met elkaar voor zorgen dat deze kinderen de komende weken, waarin al veel van ze wordt weggenomen, dat kunnen doen wat hen motiveert, blij maakt en doet groeien.

Ga achter de sector staan!

De huidige onnavolgbaarheid van de besluitvorming, de ontoegankelijkheid van de onderbouwing en de wijze van communicatie kosten onnodige energie. Het feit dat kennis, expertise en alle inspanningen om verantwoord te repeteren op geen enkele wijze betrokken worden in besluitvorming ontnemt de sector de veerkracht. Deze energie en veerkracht is eindig merken we, een leegloop dreigt. De miljoen zangers, vele duizenden vrijwilligers, instrumentalisten en dirigenten verdienen het dat we achter ze staan. Met name voor de professionals, veelal zzp-ers die al vele jaren hun bestaan geschraagd hebben op werkzaamheden binnen de brede amateurkoorsector, dreigt een acute en structurele noodsituatie die met de huidige compensatieregelingen niet is op te lossen.

We willen ons blijven inzetten voor goede voorlichting over risico's en maatregelen. We willen onze kennis van de sector, het effect van maatregelen en (on)mogelijkheden delen.

Werk samen met de sector aan kennis, voorlichting en perspectief

Alleen samen krijgen we corona onder controle en alleen samen houden we het amateurverenigingsleven op de been. Benut de kennis, ervaring uit de sector om mogelijke risico's te beheersen en draagvlak te houden voor maatregelen die nodig zijn. Bijvoorbeeld door het gezamenlijk opstellen van een routekaart voor het bieden van perspectief.

Koornetwerk Nederland doet samen met vele partners een beroep op u als kamerlid om gehoor te geven aan onze noodoproepen om als koorsector sterker dan het virus uit de crisis te komen.

Met vriendelijke groet, mede namens Cultuurconnectie, KNMO, Vocaal Talent Nederland, Nieuw Vocaal Amsterdam, Academy of Vocal Arts, Boys Keep on Singing, Nederlands Dirigenten Collectief, Kunsten'92, LKCA, en vele duizenden dirigenten, vrijwilligers en zangers.

Daphne Wassink,
Voorzitter Koornetwerk Nederland